

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Enhet 2
 Föredraganden
 Mikaela Johansson

DOM
 2015-09-14
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 2328-15

SÖKANDE

Trafiksystem Väst AB, 556887-3904

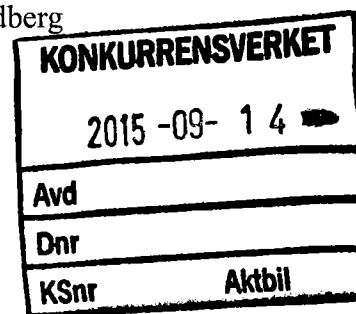
Ombud: Advokat Peter Thors och jur.kand. Mikael Lindberg
 Advokatbyrån Hellgren Linander KB
 Box 24053
 104 50 Stockholm

MOTPART

Trafikverket
 781 89 Borlänge

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse görs på så sätt att en ny prövning av anbuden genomförs.

Dok.Id 146135

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se

Telefax
 023-383 00 80

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-12:00
 13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDE M.M.

Trafikverket genomför upphandlingen ”Utförande av drift och underhåll samt eventuella reinvesteringar av vägbelysning i Västernorrlands län” (TRV 2015/100508). Upphandlingen, som avser en totalentreprenad, genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Trafikverket beslutade den 3 juni 2015 att tilldela ONE Nordic AB kontraktet. Anbudet från Trafiksystem Väst AB (Trafiksystem) förkastades med motiveringen att det inte uppfyller ställda kvalificeringskrav.

Trafiksystem ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska rättas på så sätt att Trafiksystems anbud upptas till prövning. Trafiksystem anför till stöd för sin ansökan i korthet att angiven eldriftsansvarig och projektledare uppfyller de krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. – Trafiksystem har inkommit med intyg från angiven eldriftsansvarig och projektledare angående att personerna ifråga kan fullgöra sina tidigare uppdrag samtidigt som det nu aktuella uppdraget.

Trafikverket bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för förvaltningsrättens prövning

Vid överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt anger vilka omständigheter man grundar sin talan på. Förvaltningsrätten har således i detta fall att pröva om det på grundval av vad Trafiksystem har anfört är visat att Trafikverket brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta medfört att Trafiksystem lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra

upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principer om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

Förfrågningsunderlaget

I anbudsförslaget anges bl.a. följande.

Krav på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga

(för prövning/kvalificering av anbudsgivande leverantör)

KRAV:

Eldriftsansvarig:

För varje elektrisk anläggning ska entreprenören ha en särskilt utsedd person som har fått arbetsuppgiften att direkt ansvara för den elektriska anläggningens skötsel, en eldriftsansvarig. Den som är eldriftsansvarig ska ha dokumenterad erfarenhet av skötsel av elektriska anläggningar och ha minst 2 års erfarenhet som eldriftsansvarig. Eldriftsansvarig skall ha sådan placering att denne kan fullfölja de skyldigheter som åligger en eldriftsansvarig.

Projektleddare/Uppdragsledare:

Projektleddare/Uppdragsledare skall ha minst 3 års erfarenhet som projektleddare/uppdragsledare samt minst 2 års erfarenhet som projektleddare från drift- och underhåll av vägbelysning omfattande minst 3000 ljuspunkter eller motsvarande. Projektleddare/Uppdragsledare skall ha sådan placering att denne kan fullfölja de skyldigheter som åligger en projektleddare/uppdragsledare.

I de administrativa föreskrifterna, AFD.34 Projekteringsledning, arbetsledning och anställda, anges bl.a. följande.

Med Projektleddare/Uppdragsledare för denna entreprenad menas den person som i sitt dagliga värv ansvarar operativt med arbetsledning och planering av resurser och metoder inom entreprenaden samt är kontaktperson gentemot beställaren i löpande frågor.

Personal i ledande befattning får inte utbytas utan att beställaren i god tid informerats och godkänt detta.

I den tekniska beskrivningen, YYV.63121 Felavhjälpning, anges bl.a. följande.

Den fortlöpande kontrollen av anläggningen och till den anslutna anordningar ska tillförsäkra att dessa uppfyller gällande bestämmelser samt ger avsedd funktion. Fortlöpande kontroll, av hela anläggningen och anslutna anordningar, ska genomföras och färdigställas under varje jämn månad. Under månad 06 skall kontrollen göras dagtid. Varje utförd kontroll per centralområde signeras i Maximo alternativt på bifogad "Tidsplan och kvittenslista över fortlöpande tillsyn" löpande redovisning till beställaren enligt senare överenskommelser.

I den tekniska beskrivningen, YYV.63113 Fortlöpande kontroll, anges bl.a. följande.

YYV.63121 Felavhjälpning

Felanmälan kan härröra från entreprenörens egen, beställarens eller tredje mans anmälan och inställelse för fellokalisering och felavhjälpning skall ske enligt respektive tider nedan. Ännu inte godkänd arbetsorder i Maximo får inte hindra stipulerade inställelsetider.

0. Inställelse senast 3 timmar efter felanmälan:
 - Fel som kan utgöra risk för person- eller sakskada.
 - Om den elektriska anläggning har fel eller brister som kan utgöra en omedelbar fara.
1. Inställelse ett dygn efter felanmälan:
 - Mörk trafikplats
 - Mörkt centralområde
 - Mörk belysningsgrupp
 - Mörkt övergångsställe
 - Mörk belysning vid busshållplats
 - Mörk vägkorsning
2. Inställelse inom sju arbetsdagar efter felanmälan:
 - 6 mörka ljuskällor i rad på väg med dubbelsidig belysning
 - 3 eller fler mörka ljuskällor i rad vid övriga vägar
 - Mörka ljuskällor vid vägkorsning
 - Fasfel
 - Omfattande vandalisering
3. Inställelse inom överenskommen tid efter felanmälan alternativt i samband med seriebyte, ströbyte eller totalavstängning:
 - Övriga anmälda fel på ingående anläggningsdelar som orsakat eller riskerar felfunktion på den offentliga belysningen, exempelvis:
 - Röjning av vegetation som hindrar ljusflödet.
 - Komponentfel, ex. fel som föranleder byte av t.ex. armatur.
 - Felsökning,
 - Lokalisering och reparation av kabelfel. Om möjligt skall tillfällig omkoppling ske i avvaktan på lämpligt reparationsstillfälle. Återgång till normalt driftläge då felet åtgärdats.
 - Riktning av stolpar, fundament som lutar mer än 5°.

Vad parterna anfört

Trafiksystem har anfört sammanfattningsvis följande. Att eldriftsansvarig och projektledaren ska ha beredskap för att arbeta dygnet runt alla dagar i veckan faller på sin egen orimlighet och det skulle krävas flera heltids-tjänster för att uppfylla en sådan skyldighet eftersom det skulle vara i strid med arbetsrättsliga regler att en person har ständigt jour. Ett sådant krav kan inte heller utläsas i förfrågningsunderlaget. Ett eventuellt akut felavhjälpande behöver inte utföras av vare sig den eldriftsansvarige eller projektledaren utan utförs istället av montörer.

Den angivne eldriftsansvarige kan utföra det tidigare uppdraget och det nu aktuella uppdraget samtidigt och personen har även tidigare haft parallella

uppdrag. Det skulle även vara möjligt för Trafiksystem att omfördela resurserna och låta en annan person ta över det andra uppdraget. Enligt Svensk Standard SS-EN 50110-1 kan delar av arbetsuppgiften för en eldriftsansvarig delegeras vid behov. Den eldriftsansvarige som vinnande leverantör angett är folkbokförd i Västra Frölunda och kan därför svårligen infinna sig inom tre timmar i hela det aktuella området.

Det faktum att den angivna projektledaren bor i Stockholm och har andra uppdrag i det området innebär inte att han inte skulle kunna fullfölja ett uppdrag i Västernorrlands län eftersom ett sådant uppdrag inte kräver att man ständigt befinner sig i närområdet, utan stor del av arbetet kan utföras på distans. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget att projektledaren löpande ska inventera anläggningen. Det framgår dock att entreprenören ska utföra "fortlöpande kontroll" av anläggningen sex gånger om året. Sådan kontroll utförs normalt inte av en projektledare. Om det vid något tillfälle skulle vara nödvändigt kan projektledaren resa från Stockholm. Trafiksystem har flera andra uppdrag åt Trafikverket där projektledaren är placerad på annan ort än där uppdraget utförs vilket visar på att den geografiska placeringen är av mindre betydelse. Det skulle även vara möjligt för Trafiksystem att omfördela resurser inom befintliga uppdrag eftersom projektledaren inte är personligen kontrakterad i de andra uppdragen.

Trafikverket har inte upprätthållit de i målet påstådda kraven på bl.a. jourberedskap för eldriftsansvarig och projektledare gentemot övriga anbudsgivare utan endast mot Trafiksystem p.g.a. aversion gentemot bolaget.

Trafikverket har anfört i huvudsak följande till stöd för sin inställning. Det finns en jourberedskap i kontraktet som innebär inställelse inom tre timmar vid viss typ av felavhjälpning och beredskapshållning för akut felavhjälpning 24 timmar per dygn. Jourberedskapen behöver inte i sin helhet utföras av eldriftsansvarig eller projektledaren men de ska ha en sådan placering att de ska kunna utföra sina skyldigheter i kontraktet i vil-

ket ingår att kunna inställa sig inom tre timmar då så är nödvändigt. Vid vissa typer av allvarliga fel kan det vara av särskild vikt att projektledaren och/eller eldriftsansvarig finns på plats inom angiven tid. Den person som Trafiksystem offererat som eldriftsansvarig har redan ett annat fulltidsansvar i ett annat uppdrag och har därför inte en sådan placering som motsvarar de skyldigheter som uppdraget innebär.

Trafiksystem har angivit en person som projektledare som är placerad och boende i Stockholmsområdet och som redan är ansvarig för ett flertal kontrakt i det området. Det är projektledaren som i sitt dagliga arbete ansvarar operativt med arbetsledning och planering av resurser och metoder vad avser uppdraget som i huvudsak består av förebyggande och avhjälpande underhåll. För att kunna utföra detta åtagande på ett så vidsträckt område krävs att projektledaren löpande har en god kännedom om statusen på anläggningsmassan och en löpande inventering måste ske på plats. Projektledarens uppdrag kan därför inte till stora delar utföras på distans. Personen uppfyller därmed inte kraven på placering för en projektledare för det aktuella uppdraget i Västernorrland.

Att det skulle vara möjligt att omfördela resurser kan inte beaktas vid anbudsutvärderingen utan endast de uppgifter som finns i anbudet kan tas i beaktan. Byte av personal i ledande befattning måste dessutom godkännas av beställaren.

Förvaltningsrättens bedömning

Det kan inte utläsas av förfrågningsunderlaget att eldriftsansvarig eller projektledaren har en skyldighet att infinna sig på en viss plats inom det aktuella området inom en viss tid för att avhjälpa fel. Trafikverket har även medgett att jourberedskapen inte i sin helhet behöver utföras av dessa personer. Det kan inte heller utläsas av förfrågningsunderlaget att krav har uppställs på att projektledaren löpande ska utföra inventering på plats. Trafiksystem har intygat att angiven eldriftsansvarig och angiven projektle-

dare kan fullgöra de åligganden som uppställs i förfrågningsunderlaget även om de har andra uppdrag och trots att projektledaren har sin bostadsort i Stockholm. Med beaktande av detta samt mot bakgrund av att det inte uppställts några tydliga krav i upphandlingen på att eldriftsansvarig och projektledaren ska vara bosatta på viss ort eller inte får utföra andra uppdrag parallellt med uppdraget i upphandlingen anser förvaltningsrätten att det får det ankomma på Trafikverket att visa på vilket sätt eldriftsansvarig och projektledaren inte kan uppfylla de krav som uppställs i förfrågningsunderlaget. Trafikverket har endast fört fram att projektledarens bostadsort befinner sig långt från aktuellt område samt att angiven eldriftsansvarig och projektledare innehar andra uppdrag sen tidigare, vilket medför att skyldigheterna i uppdraget inte kan uppfyllas. Trafikverket har dock inte närmare konkretiserat på vilket sätt detta medför att de aktuella personerna inte skulle ha möjlighet att uppfylla sina åtaganden. Trafikverket har inte heller bemött Trafiksystems påstående om att den eldriftsansvarige som den vinnande leverantören angett inte är folkbokförd i närheten av det i upphandlingen aktuella området. Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund att det inte är visat att angiven eldriftsansvarig eller projektledare saknar förmåga, utifrån deras placering, att fullgöra de skyldigheter som åligger dessa personer enligt förfrågningsunderlaget. Det har därmed inte funnits skäl att förkasta Trafiksystems anbud av den anledningen att det inte uppfyller ställda kvalificeringskrav vad avser placeringen av eldriftsansvarig och projektledare. Genom att förkasta anbudet på den angivna grunden har Trafikverket åsidosatt likabehandlingsprincipen.

För att åtgärd enligt LOU ska kunna vidtas måste Trafiksystem visa att bolaget lidit eller riskerar att lida skada genom Trafikverkets förfarande. Av de administrativa föreskrifterna, AFB.53 Prövning av anbud, framgår att Trafikverket kommer att anta det anbud som har lägst anbudssumma. I målet framstår det som att Trafiksystem har lämnat anbudet med den lägsta anbudssumman. Även om Trafiksystem inte uttryckligen uppgett att man lider eller kan komma att lida skada av Trafikverkets förfarande anser för-

valtningsrätten, mot bakgrund av det ovan anförda, att detta får anses vara innebörden av bolagets talan. Skäl att ingripa mot upphandlingen föreligger därmed. Eftersom bristerna i upphandlingen inte är hänförliga till det konkurrensuppsökande skedet är rättelse en tillräcklig ingripande åtgärd. Upphandlingen ska således rättas på så sätt att prövningen av anbuden görs om varvid Trafiksystems anbud ska anses uppfylla ställda kvalificeringskrav vad avser placering av eldriftsansvarig och projektledare.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Lennart Andersson
rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafon, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.